

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Механіко-математичний факультет
Кафедра алгебри, топології та основ математики

Затверджено
на засіданні кафедри алгебри, топології та
основ математики механіко-
математичного факультету Львівського
національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2022 р.)

Завідувач кафедри
проф. Тарас БАНАХ

Силабус з навчальної дисципліни

“Педагогічна (навчальна) практика”,

що викладається в межах ОПП “Середня освіта (Математика)”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика)

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Педагогічна (навчальна) практика
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Механіко-математичний факультет Кафедра алгебри, топології та основ математики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка 014.04 Середня освіта (Математика)
Викладачі дисципліни (розробники)	Максимик Катерина Миколаївна, кандидат фізико-математичних наук, асистент кафедри алгебри, топології та основ математики
Контактна інформація викладачів	kateryna.maksymyk@lnu.edu.ua https://new.mmf.lnu.edu.ua/employee/maksymyk-k-m м. Львів, вул. Університетська 1, ауд.374 тел. 0322394218
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації (за попередньою домовленістю) за адресою: м. Львів, вул. Університетська 1, ауд.374. Також можливі он-лайн консультації на платформі ZOOM. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	https://new.mmf.lnu.edu.ua/academics/bachelor/curriculum-education
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Педагогічна (навчальна) практика” є нормативною навчальною дисципліною циклу професійної та практичної підготовки зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика) для освітньої програми “Середня освіта (Математика)”, яка викладається в 6-му семестрі в обсязі 6-ти кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Педагогічну (навчальну) практику розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для здійснення педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти, навчитись застосовувати різні форми та засоби комунікації з керівниками, колегами та учнями. Під час проходження практики виконуватимуться види робіт, що дозволять здобувачам формувати навички навчально-виховної роботи з учнями, які потрібні для проходження наступних педагогічних практик.
Мета та цілі дисципліни	Метою проведення педагогічної (навчальної) практики є підготовка студентів до виконання функцій вчителя математики та класного керівника у закладах загальної середньої освіти різних форм власності, ознайомлення їх із сучасними методами, формами організації роботи вчителя математики, формування у них професійних умінь та навичок для прийняття самостійних рішень під час роботи в реальних умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності; розвивати у студентів вміння спостерігати за навчальним та виховним процесом у закладах загальної середньої освіти, здійснювати аналіз результатів процесу навчання учнів, використовуючи власні знання та вміння, отримані під час вивчення педагогіки, вікової психології, методики викладання математики та попередніх практик; навчатися планувати навчальну діяльність учнів

	<p>на уроці та в позаурочній роботі, творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів. Завдання практики:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення досвіду роботи вчителів математики в школі. Відвідування уроків вчителів математики та аналіз відвіданих уроків (12 уроків). 2. Знайомство зі шкільною документацією, із нормами ведення обліку навчальних успіхів учнів, з особливостями оцінювання окремих видів робіт. 3. Розробка планів-конспектів трьох уроків. 4. Допомога вчителю математики в перевірці письмових робіт учнів. 5. Підготовка й оформлення зразків наочності й матеріалів для бази практики. 6. Відвідування позакласних заходів, допомога вчителю в їх підготовці та проведенні. 7. Розробка плану-конспекту позакласного заходу.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">ОСНОВНА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (затверджене Вченою радою Львівського національного університету імені Івана Франка 28. 04. 2021 року, протокол № 4 та введено в дію наказом ректора №0-44 від 30.04.2021 року). https://nmv.lnu.edu.ua/about/napryamy-diyalnosti/student_practice/ 2. Організація навчання математики у старшій профільній школі: монографія / За ред. Н.А. Тарасенкової. Черкаси: Видавець ФОП Гордієнко, 2017. 216 с. 3. Моторіна В.Г. Технологія підготовки вчителя математики до уроку: навч. посіб. для студ. фіз.-мат. ф-тів пед. навч. закл. Харків: Вид-во Іванченка І.С., 2012. 318 с. 4. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді // Інф. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. 2015. № 8. С. 87 – 95. 5. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти // Інф. зб. та коментарі Мін. освіти і науки України. 2011. № 4 – 5 – 6. С. 84 – 93. 6. Педагогічна практика «Пробні уроки» : навч.-метод. посіб. / І.С. Руснак, М.Г. Іванчук, Т.Д. Федірчик та ін.— Чернівці : Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2006.— 159 с. 7. Практикум з методики навчання математики. Загальна методика: навчальний посібник для організації самостійної роботи студентів математичних спеціальностей педагогічних університетів / З.І. Слєпкань, А.В. Грохольська та ін. За редакцією професора З.І. Слєпкань. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2006. – 292 с. 8. Математика. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. – Режим доступу до сайту: https://mon.gov.ua/ 9. Підручники з математики для 5-11 класів. –Режим доступу до сайту: https://mon.gov.ua/ 10. Всеукраїнська школа онлайн. – Режим доступу до сайту: https://lms.e-school.net.ua/ 11. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: http://mon.gov.ua/.

	<p>12. Osvita.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: http://osvita.ua/.</p> <p style="text-align: center;">ДОПОМІЖНА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалдак М.І., Вітюк О.В. Комп'ютер на уроках геометрії / Посібник для вчителів. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2000. 2. Методика викладання математики в середній школі. Пер. з рос. Упоряд. Р.С. Черкасов, А.А. Столяр. – Харків, 1992. – 304 с. 3. Дементієвська Н.П., Морзе Н.В. Як можна комп'ютерні технології використати для розвитку учнів та вчителів // Актуальні проблеми психології: Психологічна теорія і технологія навчання / За ред. С.Д. Максименка, М.Л. Смульсон. – К.: Міленіум, 2005. – Т.8, вип.1. – 238с. 4. Акуленко І.А. Компетентнісно орієнтована методична підготовка майбутнього вчителя математики профільної школи: монографія. Черкаси: видавець Чабаненко Ю. 2013. 460 с.
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Загальний обсяг: 180 годин. Самостійна робота: 180 годин.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>У результаті проходження педагогічної (навчальної) практики відповідно до освітньої програми формуються програмні компетентності:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 3: Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності, відповідального ставлення до обов'язків і адаптації до сучасних умов процесу навчання.</p> <p>ЗК 4: Здатність до міжособистісної взаємодії, праці в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК 6: Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 7: Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 9: Здатність навчатися та засвоювати новітні інформацію та знання.</p> <p>Фахові компетентності спеціальності:</p> <p>ФК 3: Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі.</p> <p>ФК 5: Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу.</p> <p>ФК 6: Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.</p> <p>ФК 9: Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 2: Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.</p> <p>ПРН 4: Знати та розуміти особливості навчання різних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>ПРН 6: Уміти добирати і застосовувати сучасні освітні методики та технології для формування математичних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРН 8: Проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє</p>

	<p>середовище, уміти виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.</p> <p>ПРН 9: Уміти цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.</p> <p>ПРН 13: Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для усного і письмового професійного спілкування.</p> <p>ПРН 14: Розробляти і пропонувати різні форми та прийоми виховання позитивного ставлення до математики, мотивації учнів до засвоєння її основ та методів.</p> <p>ПРН 15: Розуміти основні принципи здорового способу життя та вміти застосовувати їх для підтримки власного здоров'я та працездатності, а також здоров'я учнів.</p> <p>ПРН 16: Самостійно організувати процес навчання упродовж педагогічної діяльності та вдосконалювати здобуті під час вивчення предметів компетентності.</p>
Ключові слова	Педагогічної практика, учитель математики, заклад освіти, педагогічна діяльність, навчально-виховна робота з учнями, урок, шкільна документація, виховна година, медіаосвіта, медіаграмотність, мультимедійні засоби, інтерактивна дошка.
Формат курсу	Очний.
Теми	Перелік тем подано в додатку у формі схеми курсу.
Підсумковий контроль, форма	Диференційований залік
Пререквізити	Українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова, математичний аналіз I: функції однієї змінної, аналітична геометрія, лінійна алгебра, дискретна математика, безпека життєдіяльності та охорона праці, навчальна практика з інформатики, педагогічна (ознайомча) практика, педагогіка, основи математики, методика викладання математики, вікова психологія.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, ілюстрація, спостереження, презентації, спільні розробки, робота у групах, дискусія.
Необхідне обладнання	Дошка, комп'ютер, проектор, доступ до Internet мережі, програми Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point, Zoom, Google Клас, електронний журнал, електронний щоденник.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним розподілом:</p> <ul style="list-style-type: none"> • щоденник проходження практики та звіт (7 балів та 8 балів відповідно), • плани-конспекти трьох уроків (30 балів), • оцінка проведення позакласного заходу (10 балів), • план-конспект позакласного заходу (10 балів), • характеристика роботи студента-практиканта (20 балів), • захист практики (15 балів). <p>Максимальна кількість балів у кожному вищевказаному пункті</p>

виставляється у випадку повного та якісного виконання вимог.

Оцінка «відмінно» – А (90-100 балів) – виставляється у випадку, коли всі завдання педагогічної (навчальної) практики студентом-практикантом виконано в повному обсязі, виявлено його вміння застосовувати і творчо використовувати різні педагогічні та методичні відомості, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності в закладі освіти. Студент зумів побудувати доброзичливі стосунки з учнями та вчителями; вміє аналізувати освітній процес. Під час практики він демонстрував активність та ініціативність в процесі підготовки та проведенні позакласного заходу. Позакласний захід оцінено вчителем математики та класним керівником на оцінку «відмінно». У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження педагогічної (навчальної) практики. Звітну документацію з практики оформлено вчасно та якісно і подано на кафедру у встановлений термін. Доповідь студента під час захисту педагогічної (навчальної) практики є чіткою та впевненою, він дає правильні та чіткі відповіді на всі поставлені запитання, правильно аргументує кожну відповідь.

Оцінка «добре» – В (81-89 балів) – виставляється у випадку, якщо завдання, передбачені програмою практики, виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння (на конструктивному рівні) застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями діяльності в закладі освіти. Звітну документацію з практики оформлено вчасно та якісно (з невеликими зауваженнями) та подано на кафедру у встановлений термін. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики. Позакласний захід оцінено вчителем математики та класним керівником на оцінку «добре» та/або «відмінно». Доповідь студента під час захисту практики є впевненою, він дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, проте не завжди впевнений в аргументації, або не завжди коректно формулює власні міркування.

Оцінка «добре» – С (71–80 балів) – виставляється, коли студент виконав завдання практики в повному обсязі. Проте в ході виконання цих завдань допускалися незначні помилки. Аналіз освітнього процесу здійснювався студентом недостатньо аргументовано. Під час проведення позакласного заходу практикант виявив достатню старанність. Звітну документацію з практики оформлено вчасно та якісно проте з деякими зауваженнями. Документацію подано на кафедру у встановлений термін. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, можливо, з деякими помилками та неточностями у формулюваннях. Позакласний захід оцінено вчителем математики та класним керівником на оцінку «добре». Доповідь студента під час захисту педагогічної (навчальної) практики є впевненою, проте він допускає неточності у відповідях на поставлені запитання, не завжди може чітко та в повній мірі обґрунтувати відповідь на питання щодо відвіданих уроків та виховних заходів.

Оцінка «задовільно» – D (61-70 балів) – виставляється, якщо завдання практики виконано не в повному обсязі. В ході виконання завдань допускалися помилки. Методи та форми проведення виховних заходів обиралися недостатньо обґрунтовано. Звітну документацію оформлено з помилками. Щоденник оформлено не

зовсім акуратно. Позакласний захід оцінено вчителем математики та класним керівником на оцінку «задовільно» та/або «добре». Під час захисту доповідь студента за змістом педагогічної (навчальної) практики є нечіткою або неповною, містить незначні неточності, студент намагається дати відповідь на поставлені (додаткові) запитання.

Оцінка «задовільно» – Е (51–60 балів) – виставляється, якщо завдання практики виконано не в повному обсязі та з неточностями. Звітну документацію оформлено з помилками. У щоденнику відсутні окремі записи. Позакласний захід оцінено вчителем математики та класним керівником на оцінку «задовільно». Під час захисту практики доповідь студента щодо педагогічної (навчальної) практики є невпевненою, містить неточності та/або помилки, студент не може відповісти на (додаткові) питання щодо практики, неспроможний відповісти на питання щодо завдань практики тощо.

Оцінка «незадовільно» – Fx (21–50 балів) – виставляється, якщо під час практики виявлено проблеми встановлення контакту студента-практиканта з колективом та учнями бази практики, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з суттєвими помилками. Відсутній щоденник практики, дана негативна характеристика з закладі освіти. Документацію на кафедрі подано зі значним запізненням. Під час захисту практики доповідь студента щодо педагогічної (навчальної) практики є невпевненою, містить суттєві помилки, студент не може відповісти на питання щодо організації та проведення практики, щодо завдань педагогічної (навчальної) практики тощо.

Оцінка «незадовільно» – F (0–20 балів) – виставляється у випадку, коли студент не виконав запланованих завдань практики та виявив повну невідповідність до практичної діяльності. Звітна документація відсутня. Під час захисту практики студент неспроможний відповісти на питання щодо практики.

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми недоброчесності не толеруються.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають зайняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів визначених для виконання всіх видів робіт та індивідуальних завдань, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані при проходженні практики, самостійній роботі та бали захисту практики.

	При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практики; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін.
Питання до заліку	<ul style="list-style-type: none"> • Навчально-методична, наукова, виховна діяльність закладу освіти, особливості ведення документації. • Основні принципи побудови навчальної діяльності вчителя, правила підготовки до проведення занять. Відвідування та обговорення занять вчителів. • Підручники, навчальні посібники, робочі та навчальні програми, згідно з якими ведеться викладання в закладі освіти. • Обов'язки класного керівника, проведення позакласних заходів. • Індивідуальна та колективна робота учнів у класі під час навчально-виховного процесу. • Звіт про проходження практики.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання буде надано після завершення курсу.

Схема курсу

Тиж день, год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності ((заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література (Ресурси в інтернеті)	Завдання, год.	Термін виконання
Пер ший	Знайомство з діяльністю навчального закладу, інструктаж з БЖД, охорони праці. Складання графіків спостереження уроків. Розподіл студентів та закріплення їх за класами.	індивідуальна робота	[1-4]	Ознайомлення з навчально-методичною, науковою, виховною діяльністю закладу освіти, особливостями ведення шкільної документації, із нормами ведення обліку навчальних успіхів учнів, з особливостями оцінюваннями окремих видів робіт.. (45 год.)	Один тиждень
Дру гий	Ознайомлення із веденням шкільного журналу, електронного журналу та електронного щоденника. Відвідування та обговорення	індивідуальна робота	[5-7], [8-12]	Ознайомлення з правилами підготовки до проведення занять. (45 год.)	Один тиждень

	уроків вчителів закладу освіти. Підготовка й оформлення зразків наочності та матеріалів для кабінету математики.				
Третій	Розробка планів-конспектів уроків. Допомога вчителю математики у перевірці письмових робіт учнів.	індивідуальна робота	[5-7], [8-12]	Консультації з вчителями математики, знайомство з підручниками, навчальними посібниками, робочими та навчальними програмами, згідно з якими ведеться викладання в закладі освіти. (45 год.)	Один тиждень
Четвертий	Підготовка та проведення позакласного заходу. Розробка плану-конспекту позакласного заходу. Відвідування позакласних заходів однокласників.	індивідуальна робота	[4-6]	Проводити спостереження за індивідуальною та колективною роботою учнів у класі під навчально-виховного процесу. (45 год.)	Один тиждень